

Hoe kijkt u naar de wereld vandaag? Hoopvol of eerder wanhopig? Er is een Turks gezegde als volgt: **"Wanneer een clown in een paleis gaat wonen, wordt die clown geen koning maar wordt het paleis een circus."** In februari 2022 heeft vanuit een paleis in Moscow een gevaarlijke clown, dronken van machtswellust, in Oekraïne een lont aangestoken die een kruitvat deed ontploffen en de wereldorde ondersteboven heeft gehaald. Die oorlog moest één week duren, en is zijn vijfde jaar ingegaan. In februari 2026 heeft vanuit een Wit Huis, met een balzaal in aanbouw, een andere gevaarlijke clown in Iran en het Midden-Oosten een lont aangestoken die opnieuw een stuk wereld in brand zet en ons allemaal in een economische crisis stort. Die oorlog moest ook één week duren, maar een maand later vraagt de hele wereld zich af wat er gaat gebeuren. Het juiste, eenvoudigste en kortste antwoord is: Godweet. En dan is er nog die andere clown in Jeruzalem – nog wel in de stad waar Jezus stierf. Het maakt dat we allemaal met een zwaar gevoel in de maag zitten en denken: Pasen 'vieren' ... er valt tegenwoordig niet veel te vieren. De wereld voelt woest en de mensen voelen leeg.

En dat woord "leeg" brengt mij bij dit evangelie. Bij alle vier de evangelies. Want er is geen enkele evangelist die over Pasen begint met een verrezen Christus, ze beginnen allemaal met een leeg graf. Eerst komt de leegte, dan de vreugde. En dat kennen we uit ervaring, want heel ons leven is zo. Elke keer dat we een stap voorwaarts zetten in het leven, moeten we iets achterlaten. Voordat we nieuw leven kunnen omarmen, moeten we ons ontdoen van het leven dat we al bezitten. Voordat we ons kunnen verheugen in onze kleinkinderen, moeten we eerst verdriet hebben en een leegnestsyndroom omdat onze kinderen het huis uit gaan. Voordat we kunnen genieten van onze wijsheid en levenservaring, moeten we eerst verdriet hebben om onze afnemende krachten en onze tanende gezondheid. Voordat we de volle intensiteit van het leven beseffen, spelen we meestal een aantal dierbaren kwijt. Als Pasen begint met leegte, dan is de manier om Pasen te vieren het vinden van onze eigen leegte. Dat kan de leegte zijn van verlies, omdat iemand van wie we houden er niet meer is. Het kan de leegte zijn van angst: de angst voor een medische aandoening, de angst voor een verslechterende gezondheid door ouderdom, of de angst voor economische tegenspoed. Het kan de leegte zijn van teleurstelling: teleurstelling in onszelf of teleurstelling in anderen die we vertrouwden. En van die lege graven in ons leven, moeten we zien weg te komen om verrijzenis te beleven.

Als we zelf vol zitten en genoeg nemen met ons verdriet, onze boosheid, onze jaloezie, onze wrok, blijft Christus weliswaar verrezen maar geven we dat goed nieuws in ons leven geen plek omdat er geen ruimte voor is. Als we ons leven vullen met oppervlakkigheid en spullen, als we onze tijd steken in het overtuigen van anderen hoe belangrijk we zijn, houdt God nog steeds van ons maar kunnen we zijn liefde nooit waarderen, omdat er geen ruimte is om haar te ontvangen. Daarom bracht Jezus zoveel tijd door met de armen, de hongerigen en de verstotenen omdat Hij wist dat zij leeg genoeg waren om naar hem te luisteren.

Tristan Bernard was een populaire Franse komische toneelschrijver en filosoof in de eerste helft van de 20e eeuw. Maar hij was jood en toen Hitlers troepen Frankrijk binnenvielen, kwam de Gestapo aan zijn voordeur om hem en zijn gezin naar het deportatiekamp te brengen. Zijn vrouw begon te huilen maar Bernard zei tegen haar: "Liefste, de tijd van angst is voorbij. Nu is het tijd voor hoop."

Dat is een rare manier van zeggen maar daar zit een diepe waarheid in. Wanneer datgene waar we bang voor zijn eindelijk gebeurt, is er niets meer om bang voor te zijn. Als we iemand van wie we houden in de dood verliezen, als de ziekte terugkeert, als onze relatie stukloopt, is de tijd van angst voorbij. Dan moeten we, geconfronteerd met de pijn en het kwaad de belangrijkste keuze van ons leven maken: namelijk zelf beslissen en een keuze maken tussen hoop en wanhoop. En om die keuze te maken moet je kracht krijgen en die kracht komt uit de opstanding van Jezus. Pasen is dus het geboortefeest van de hoop.

Hoop is een manier van voelen, denken en doen die niet in de eerste plaats voortkomt uit onze eigen bekwaamheden en successen, maar uit de kracht van de God van de opstanding. Hopen is niet gelijk te stellen aan positief denken of optimisme, want die kan je kwijt spelen. Hoop betreft de hele mens en raakt zijn bestaansgrond. Hoop heeft de mogelijkheid om het momentane of de concrete context te overstijgen en te verrijzen uit de as van tijdelijke verwachtingen. Hoop heeft het vermogen om flexibel te zijn in verwachtingen. Als het verhoopte goed geen werkelijkheid wordt, kan hoop nog steeds aanwezig zijn. Hopen is geen ontsnappen aan het heden, het is er betekenis aan toevoegen. En voor een gelovig mens is die kracht om altijd te hopen het paascadeau van God.

Uiteraard heb je geloof nodig om in de opstanding van Jezus te geloven. Er is geen manier om te bewijzen dat Jezus uit de dood is opgewekt. Maar als je dat geloof hebt, namelijk dat God krachtig genoeg is om iemand die gekruisigd is tot een nieuw leven op te wekken, dan wordt zo'n geloof ook de motor van je eigen hoop.

Dus als datgene gebeurt waar je bang voor bent, als je leven uit elkaar valt, als drie clowns de wereld in de war brengen, als mensenrechten worden geschonden, als het milieu wordt genegeerd, als je het kwaad in de ogen kijkt, onthoud dan: de tijd van angst is voorbij. Nu is het tijd om te hopen op de kracht van degene die Jezus uit de dood heeft opgewekt.

En voorts nog een klein detail: Tristan Bernard en zijn gezin overleefden het concentratiekamp.

© Ronald Sledsens